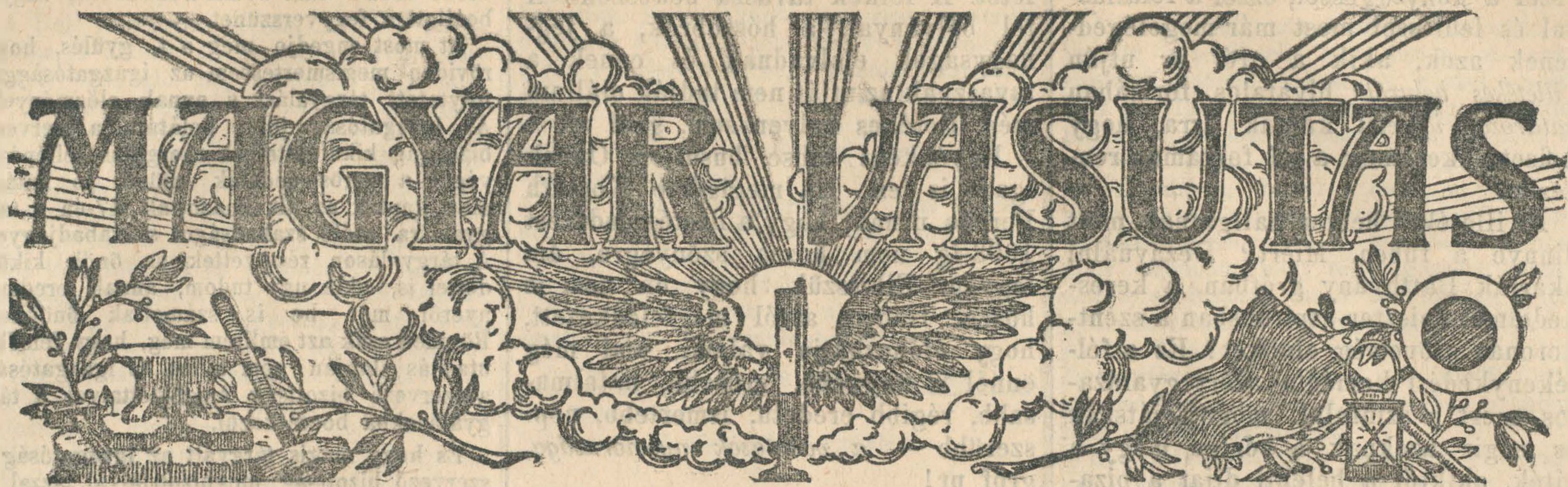

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (—80 kor.) | Félévre — — — 2,40 (4,80 kor.)
Negyedévre — — — 1,20 (2,40 „) | Egyes szám — — — 10 (—20 „
A Szövetség tagjai díjtanulni kapják.

A következő helycsoportokat kérjük az
elszámolások haladéktalan beküldésére.

Január havi lezárolást:

Királyháza, Munkács, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Szatmárnémeti, Zombor.

Február havi lezárolást:

Arad, Hatvan, Királyháza, Kispest, Lugos, Munkács, Nagykanizsa, Nyiregyháza, Sopron, Szabadka, Szatmárnémeti, Temesvár, Tövis, Zombor.

Figyelem, vasutasok!

Vasárnap, e hó 31 Aradon lesz

nyilvános vasutas-gyűlés,

amely a Kossuth Ferenc által adott válasz és az ankéten történt árlások ellen fog tiltakozni. *A szervező bizottság.*

A Déli vasutasok mozgalmá.

Legközelebbi vasárnap jár le a tizennégy-napi fegyverszünet, amelyet az igazaiért küzdő Déli vasutasok és az üzletigazgatóság kötöttek. Vasárnapig el kell dölnie, végleges lesz-e a béke vagy pedig harc következik-e újra, erősebb és keményebb, mint valaha.

A döntés tisztán a Déli vasut igazgatóságának a józan belátásától függ. Az alkalmazottak kívánságai ismeretesek. Azoktól nem igen térhetnek el.

A munkások kívánságait lapunk mult számában ismertettük. Valamennyi méltányos és igazságos. Egy sincs közöttük, amit az igazgatóság még csak a jogosság látszatával elutasíthatna.

A Déli vasuti kinevezettek érdekében szervezetünk egy pontban foglalta össze a kívánságok egész sorozatát: a magyarországi vonalakon alkalmazott kinevezettek is egytől-egyetlen ugyanazon szolgálati, előléptetési és fizetési viszonyokat kapjanak, mint az osztrák Déli vasutasok.

Ennek a követelésnek olyan világos az igazsága, hogy a Déli vasut üzletigazgatósága nem igen térhet ki előle. Csak az az egyetlen baj, hogy a Déli vasuti kinevezettek szétforgácsoltak. Egy jelentékeny részük a Vasuti Munkások Országos Szövetségében van szervezve és ezeknek a száma ugyszólván napról-napra szaporodik. Legutóbb például a Déli vasuti mozdonyvezetők többsége határozta el, hogy belép szövetségünkbe. A Déli vasut horvátországi vona-

lain pedig már majdnem valamennyi kinevezett alkalmazott tagja szervezetünknek.

De van még több mozdonyvezető vasutas, aki a Pethő Tivadar által vezetett szövetség tagja, továbbá számos olyan Déli vasuti kinevezett, aki a Batthyány Tivadar szentkoronás szövetségnek a tagja.

Ezt a háromfelé való szétforgácsolást nagyon könnyen arra használhatja fel az igazgatóság, hogy huzza-halaszsa a kinevezettek követeléseinek az elintézését. És ennek a veszedelemnek csak úgy lehet elejét venni, ha a Déli vasuti kinevezettek egytől-egyetlen csatlakoznak a munkás-szövetséghez. A mi szövetségünk megmutatta a multban, hogy tud és akar harcolni a vasutasok igazaiért és a jövőben is minenkör kész sikra szállani az összes vasutasok érdekében.

Reméljük azonban, hogy ezuttal nem lesz arra szükség, hogy gulába rakott fegyvereinket újra kezünkbe vegyük. Ezt a reményünket megerősítik azok a nyilatkozatok, amiket kedden a Déli vasut igazgatósága tett több munkástársunk előtt. Szervező bizottságunk megbízásából ugyanis kedden délután Cserevika Miklós, Fellner Béla és Farkas Izor munkástársak jelentek meg a Déli vasut igazgatóságánál, hogy bejelentésüket azokat a munkásüldözéseket, amelyek Zaprésicsben előfordultak és amelyek a fegyverszünet nyílt megtörését jelentik. Hosszabb tárgyalás után sikere volt társaink közbenjárásának, amiről más helyen számolunk be.

Szervező bizottságunk megbízottjai és a Déli vasut három igazgatósági tagja, Franschitz, Wuffka és Breuer között természetesen szóba került a fegyverszünet közeli vége és a benyújtott követelések sorsa is. Ezenközben olyan nyilatkozatok hangzottak el, amelyek alapos reményt nyújtanak arra, hogy a harc kikerülhető lesz. A végleges döntés a legközelebbi napokban lesz és a szervező bizottság gondoskodott arról, hogy az eredményt sürgősen közölhesse Déli vasutas testvéreinkkel és megadják a jelszót: béke vagy harc.

Akárhogy döljön is azonban a kérdés, a Déli vasutasoknak egy kötelességük van: a harcra készen állni. A munkásokról és azokról a kinevezettekről, akik szervezetünk tagjai, jótállunk. De felszólítjuk azokat a kinevezetteket, akik eddigél minden szervezeten kívül állanak vagy pedig a Batthyány-

féle limonádé-szövetségnek vagy éppenséggel a Pethő-féle árló-szövetségnek tagjai, hogy a saját jól felfogott érdekükben tömör sorokban csatlakozzanak a Vasuti Munkások Szövetségéhez. A szervezett vasutasok hajlandók egész nagy erejükkel közösséget vállalni a kinevezettekkel, de azt legalább megkövetelhetik, hogy a kinevezettek ne az ellenségeik táborában legyenek.

Mindnyájan egyért és egy mindnyájunkért!

Elmult a tél.

Már hiába, mi ismételten megkérdezzük Batthyány Tivadar gróf urtól, hogy téli kabátot visel-e még vagy már übercihert huzott? Ha télikabátját levette és überciherben jár, gondolja-e, hogy ez azt jelenti: vége a télnek. Ha még most is télikabátban jár, hiszi-e, hogy a télikabátja visszariasztja a tavaszt, a fecskéket, a gólyákat, megállítja a napot és örökös tél borul Magyarországra és a kalendárium is hazudik, ha azt meri mondani, hogy március 21-dike már elmult, a tavasz hivatalos formában is beköszöntött.

Ismételten emlékeztetjük a gróf urat a tavalyi december 8-án mondott kijelentésére, amely szórul-szóra így hangzott:

— Illetékes helyről fel vagyok hatalmazva annak kijelentésére, hogy a Máv. alkalmazottak fizetésrendezése mindenki meglegedésére még a tél folyamán meg fog történni.

Az a kijelentés hivatalos formában történt. Az igaz, hogy mi ilyen formában se hittünk neki. A tél hivatalos formában is elmult, de hol van a fizetésrendezés? Nem örülünk a mi igazságunknak, mert nem az a fő, hogy a gróf ur ne mondjon igazat, hanem az, hogy a fizetésrendezés meglegyen. De hol az istennyilába van a fizetésrendezés?

A parlament husvétü vakációja előtt a gróf ur szólásra emelkedett és kérve-kérte a pénzügyminisztert, hogy ne fukarkodjék a milliókkal, hanem rendezze a vasutasok fizetését. Ezt elmondván, leült. Tisztelettel kérjük,

ezzel a könyörgéssel, ezzel a felállással és leüléssel most már megelégedjenek azok, akik a gróf ur utján „illetékes helyről” hivatalos formában *határozott ígéretet* kaptak arra, hogy a fizetésüket még a tél folyamán rendezik?

Az illetékes helyen hallgatnak, mint dinnye a fűben. Miért? Dezavualni akarják Batthyány grófban, a kereskedelmi miniszter-aspiránsban a szentkoronás szövetség elnökét? Ez a féltékenykedési komédia azért gyalázatos, mert a színpalak mögött játszásk és mégis azoknak a bőrre megy a játék, akiktől a belépti díjat a bizalom garasából ezek a komédiások bezsebelték.

Azt is beszélnek, sőt nyíltan meg is írták, hogy Batthyány Tivadar gróf ur megígérte Kossuth Ferencnek, hogy 1908-ig a fizetésrendezést a vasutasok nem fogják szőnyegre hozni. Hát ez mi akart lenni? Az illetékes helyről nyert ígéret hirdetésnek a jóvátétele? Ha ez így van, akkor soha és sehol sem bántak el cudarabbul a vasutasok igényeivel, mint édes hazánkban, a nemzeti jelszavakkal kacérkodó kormány uralkodásának az idejében.

Ha ez így van, akkor Batthyány Tivadar gróf nagyon furcsa szerepet játszik a vasutasok zsebére. Hogy a népszerűségén csorba ne essék, hogy a szakál tekintélye alább ne szálljon, az illetékes hely nevében ígéretet tesz a vasutasoknak. Hogy a megbízhatósága, a lojalitása, a kormány iránti hűsége meg ne rendüljön, a vasutasok nevében ígér az illetékes helynek. Népszertí akar lenni lent is, megbízható fent is. Ma követelő agitátor, holnap simulékony udvaronc. Ma füllent, holnap nem mond igazat.

És van még józanság, elfogulatlan belátás, amely csak egy percig is bizni tud ezeknek az uraknak a vasutas-politikájában, a jóindulatában? Van még olyan valaki, aki nem látta be, amit mi többször hangoztattunk, hogy az egész ankéztetés nem volt egyéb szemfényvesztésnél, időlopásnál? Mit csináltak ezek az urak a fizetésrendezéssel? A memorandumokon rágódnak és a fizetésrendezési ankétet elhalasztották bizonytalan időre. Jól tették egyébként. A jóból is megárt a sok, hát még az ankétnek ebből a fajtájából.

Annyi bizonyos, hogy az a kettős szerep, amelyet Batthyány játszik, az a kacérkodás a hatalommal és népszerűséggel, nemsokára levetkőzteti Tivadar grófot abból a prémes bundából, amibe a benne való vak bizalom majom-szeretete öltöztette és meztelenül állítja a vasutas társadalom elé azzal a jóakaratu figyelmeztetéssel:

— Gróf ur, önnek melege lesz. Vessük le a bundát, itt a szép tavasz.

Nem, a tél nem tart örökké gróf ur, hiába hiszi ön, hogy a magyar vasutasok Szibériájába csak akkor mer beköszönteni a tavasz, mikor ön akarja, mikor az ön ígérete beteljesül, mert akkor tán sohasem látnánk kike-

letet. A lelkek tavasza beköszönt. A tél bálványai, a hószobrok, a jég-nagyságok elolvadnak és ennek a tavasznak az útját nem tudják elállani még illetékes helyen sem, gróf ur.

Egyébként sohse busuljon. Önnek igaza is lesz. Ha megígérte Kossuth Ferenc urnak, hogy a fizetésrendezést 1908-ig nem hozza szőnyegre, ám legyen. Elhisszük, hogy ön nem is hozza. Hanem arról megfélekedezett, hogy előhozhatja valami, ami még önnél is nagyobb, erősebb, hatalmasabb, régibb eredetű, ismertebb, népszerűbb — a vasutasok nyomorúsága, gróf ur!

Déli vasutasok mozgalma.

A fegyverszünet alatt sem maradnak tétlenül a déli vasutasok. A múlt vasárnap egy sereg Dv. gőcponton tartottak nyilvános gyűléseket, amelyeken foglalkoztak a követendő taktikával és egymást bátorítva, mindennél elhatározták, hogy továbbra is harcba készülnek, hogy békéjük legyen. A beérkezett gyűlési tudósításokból a következőket ideiktatjuk:

Székesfehérvár.

A déli vasuti kinevezettek és munkások március hó 24-én, délután 4 órakor, Székesfehérváron, a Szűcs-féle vendéglőben, József-utca 14. sz. alatt egy nagy nyilvános vasuti gyűlést tartottak, amelyen megvitatták, hogy mit kell csinálni a 14 napi fegyverszünet alatt és mit kell csinálni akkor, ha a Dv. igazgatósága megállapodásuknak nem tenne eleget. A gyűlés egyhangulag megválasztotta Dobrost elnöknek, ki örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen nagy számban jelentek meg a vasutasok. Ugy a nagy, valamint a mellékhelyiségek tömve voltak s egymás hátán szorongott vagy 800 ember. Dobros elnök figyelmeztette a kar- és munkástársakat a napirend fontosságára s átadja a szót Cservenka Miklósnak Budapestről, ki a következőket mondotta:

T. gyűlés! Még nem is oly régen azt bizonyítottuk mi, hogy mint egyes munkások, nem tudjuk érdekeinket megvédeni és ma ott tartunk már, hogy kifejlődött az összes Dv. alkalmazottainak a szolidaritása. Nem is olyan régen arról is győztük meg önöket, hogy tömörülve, egy alapszabályokkal rendelkező szervezetben, módot nyújt érdekeinket megvédeni. Meg is kísérelték önök azt és benyújtották kérélmüket az igazgatósághoz, aki hosszú vajadás után, egy még hosszabb, de egész üres papírhalmazzal figyelmeztettek önöket, hogy még nincsenek ugyanígy szervezve, hogy az önök által benyújtott emlékiratnak eleget is kellene tenni. Továbbá a déli vasut igen tisztelt igazgatóságának az volt a hangoztatott meggyőződése, hogy a kartársak között van 2—3 izgató, aki nincs megelégedve, de az alkalmazottak összessége megvan helyzetével elégedve. S most azt vagyok bátor kérdezni, miért jöttek el önök ma ily nagy számban, amikor az összes személyzet megvan elégedve? Erre felelt a Kanizsán tartott országos déli vasutas gyűlés, amely többek közt sajnálatosan említette meg, hogy békés uton nem tudták a Dv. alkalmazottai helyzetüket megjavítani, de ígéretet tettek, hogy helyzetük javításáért való törekvést fel nem adják és hogy kilincselni többé nem fognak! (Ugy van.) Érezte Kanizsán minden Dv. alkalmazott, hogy a helyzet komoly, itt mindenkinek cselekedni kell!

A lázas munka kezdetét vette, gyűjtötték az anyagot a központban, a bizalmiférfiak tanácskoztak az egész vonalon, szolidaritást vállaltak az osztrákok, ugyszintén ha kell, szolidaritást vállaltak a Máv. alkalmazottai is. Szárnyas kerekék rabszolgái dologhoz láttak, mindenki végezte a kötelességét; az első feeskét követte a többi, míg végül a

vörös cédula után beállt a szélcsend, vagyis beállott a fegyverszünet.

Itt most engedje meg a t. gyűlés, hogy röviden megismertessem az igazgatósággal folytatott tárgyalást s annak előzményeit. Az igazgatóság jobb belátása, a szervező bizottság kiküldötteinek energikus fellépése, végül a vörös cédulák kitűnő, jó hatása alatt kaptak az alkalmazottak 17-én a tárgyalásra szóló szabadságot s szabadjegyet. A tárgyaláson résztvettek az önök kiküldöttei is, akik úgy tudom, annak eredményéről már be is számoltak önöknek. Röviden csak azt említem meg, hogy felsőbb utasítás alapján nem akart az igazgatóság a szervező bizottság megbízottaival a tárgyalásokba bocsátkozni.

És hogy mégis tárgyalt az igazgatóság a szervező bizottság megbízottjaival, azzal is csak azt akarta bizonyítani az igazgatóság, hogy részéről komolyan kívánja a békét? Kötelező ígéretet tett az igazgatóság, hogy 14 napon belül eleget tesz az alkalmazottak kívánságának, tsvábbá, hogy a harcából kifolyólag senkit elbocsájani nem fognak. A szervező bizottságnak kötelező ígéretet kellett tennie, hogy a passzív rezisztenciát azonnal beszünteti. Ezen kölcsönös megállapodások alatt jött létre a fegyverszünet.

T. gyűlés!

Most a fegyverszünet alatt úgy fogunk dolgozni, amint ezt az üzem javára eddig is megtettük. De ha az igazgatóság a megállapodásnak nem tenne eleget, úgy a szolgálati utasítás szerint fogunk dolgozni. Még pedig úgy, amint ezt az igen tisztelt igazgatóság által készített szolgálati utasítás szóról-szóra előírja. Mert az a vád, hogy mi csak az igényeket növeljük mesterségesen, kötelességet teljesíteni mi nem tanítunk, ez nem állja meg a helyét!

A Déli vasuti alkalmazottakat mi megtanítottuk, hogy feljebbvalóikat tiszteljék, amint ezt ők kiérdemlik. Megtanítottunk minden egyes kategóriát arra, hogy a szolgálati utasítást mintegy szóról-szóra ismerjék.

Mert mi nem akarunk izgatni, de kerülni akarjuk azt a paragrafust, amely kimondja, hogy nem szabad egyeseket vagy többeket a munkabeszüntetésre felhívni — vagy, hogy nem szabad a dolgozni akarókat a munkájukban megakadályozni stb. És mivel mi egészen biztosak voltunk abban, hogy a Dv. igazgatósága nem fog ránk neheztelni, amiért az alkalmazottak előírás szerint végzik a kötelességüket, éppúgy biztosak vagyunk abban is, hogy azért csak nem lehet valakit lecsukni, ha a feljebbvalótól kapott szolgálati utasításoknak ő tesz eleget? De hiszen még csak fegyverszünet van; alkalom van, sőt kötelességünk előkészületeket tenni, várjuk a lehető legrosszabbat, hogy készületlenül itt ne álljunk, ha feleslegessé válna a mi készülődésünk, úgy ez nem fog köztünk zavart előidézni.

A fegyverszünet nem lehet kárunkra. Mert összehasonlítom a tenger harcát az önök harcával, amikor háborog a tenger házmagasságu hullámaival, amikor tombol a szél, recsegnek a hajók, bomlanak a sziklák! Kérdem, veszít-e a tenger a hatalmasából, mikor nincs vihar, amikor lecsendesültek a hullámok és látjuk a tengert szépnak az ő sima, büszke tükrével?

Nem, nem! De önök se veszítenek erejükből, amikor az ügyük azt kívánja: legyen csend az egész vonalon, ha kell, csak azért, hogy erősek lehessenek! A fegyverszünet alatt végül arra kérném önöket, hogy végezze mindenki kétszeresen a kötelességét, ne hagyják magukat provokálni és várják be mindenkor a szervező bizottság utasítását.

Most pedig azzal zárom szavaimat, hogy nem tudhatjuk, fogja-e az igazgatóság megtenni az alkalmazottakkal szemben a kötelességét, tudom, hogy önök meg fogják tenni kötelességüket, de számíthatnak rá, hogy meg fogja tenni kötelességét a Vasuti Munkások Országos szervező bizottsága is!

A gyűlés a legnagyobb rendben szétoszlott.

Sopron.

A Déli vasutasok hétfőn, március 25-én délután 4 órakor, a „Magyar Korona“-hoz címzett vendéglő nagytermében egy igen jól látogatott gyűlést tartottak, amelyen igen nagy számmal résztvettek a Szent-Korona Szövetség tagjai is. A gyűlés elnöke Máhr Lipót, jegyzője Lerchenfeld Mór volt. Dovcsák elvtárs a napirend előadója ismerteti a helyzetet és az igazgatósággal folytatott tárgyalásnak az eredményét. Többek közt figyelmezteti a megjelent Déli vasutasokat, hogy résen legyenek, mert nem tudni, hogy a kikunyerált fegyverszünetet az igazgatóság mire használja fel. Okvetlen készülünk a harcra, mert csak ez fogja biztosítani a győzelmet.

Máhr munkástárs zárószavai után a gyűlés lelkes és harcias hangulatban véget ért.

Szombathely.

A szombathelyi Déli vasuti munkások f. hó 24-én, délután 4 órakor a Hungária-szálló termében, majd 400 vasuti munkás jelenlétében gyűlést tartottak. A gyűlés elnöke a gyűlést megnyitván, átadja a szót *Beznicza* elvtársnak. *Beznicza* elvtárs beszél a szervezkedésről, rátér az igazgatóságnál történt tárgyalásra és ismerteti az igazgatóság kinos helyzetét. Hogy győzelmet arathassunk, ugymond, minél többen tömörüljünk zászlónk alá.

Dovcsák elvtárs bírálja ezután a Déli vasut igazgatóságának viselkedését. Bonekés alá veszi az igazgatóság válaszát. Annak idején az igazgatóság nem tárgyalt a szövetséggel, hanem egyes vasuti munkásokat hívott meg, de azokkal nem mentek eredményre. Ekkor a szervező-bizottság kapta a felhatalmazást, hogy járjon el ebben az ügyben. A nagykanizsai nagygyűlés elhatározta, hogy a legmesszebbmenőleg ki fogja kutatni, hogy és mi módon lehet a munkásokon segíteni. Szól az ausztriai testvérekről, akik tudtak helyzetükön javítani. Rátér az igazgatóság *kikunyerált* 14 napos fegyverszünetére. Ismerteti az igazgatóság gyalázatos manipulációit. Bírálja *Pethő* mozdonyvezető tetteit, hogy mily ocsmány módon akarta lebeszélni kartársait, hogy a déli vasuti munkástestvéreket támogassák. Szavait nagy éljenzés követte. Majd *Andrássy Gyula* elvtárs a szervezett munkások nevében üdvözlöi a gyűlést. Bírálja a polgári sajtót, amely sietett teleordítani az országot, hogy a déli vasuton kiűzték a *passzív rezisztencia*, de ennek okát bölcsen elhallgatták. Biztosítja a gyűlést, hogy a szervezett munkások a legmesszebbmenő támogatásban részesítik a déli vasuti munkásokat méltányos és jogos követeléseik kivívásában. — A gyűlés ezzel véget ért.

Zágráb.

A zágrábi gyűlés hangulatára eléggé jellemző az a távirat, amelyet a gyűlés után küldtek hozzánk elvtársaink és amelyet itt közlünk:

A zágrábi Déli vasutasok gyűlése egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy ha április másodikán, a déli óráig minden kategória követelését nem teljesítik, úgy a harcot újból felveszik.

A szervező bizottság.

Ami jöjjön, aminek jönnie kell. A tizen-négy napos fegyverszünet éppen elég volt arra, hogy a végső harcokra is elkészüljön a munkásság. És a harc órájában minden Déli vasutas tudni fogja a kötelességét.

SZEMLE.

Büntethető-e a passzív rezisztencia?

Erre a kérdésre, amely most különösen aktuális, már ismételt feleletet adtak a különféle bíróságok és hatóságok. A felelet az, hogy a vasutasok passzív rezisztenciája nem büntethető. Ami természetes is, mert hiszen a passzív rezisztencia csak abból áll,

hogy a vasutasok a szabályokat pontosan betartják. Ezért inkább elismerést, semmint büntetést érdemelnének. Hogy a szabályok olyan természetűek, hogy pontos betartásuk akadály a forgalom normális lebonyolításának, arról éppen csak a szabályok és a vasuti forgalom természete, nem pedig a vasutasok tehetnek.

Hogy még Magyarországon sem büntethető a passzív rezisztencia, ahol pedig igen könnyen hajlandók a hatóságok keményebb eljárásra a munkálkodók küzdelmeivel szemben, arról tanuságot tesz a következő ítélet, amelyet egy jogi szaklapból vettünk ki:

CSÁKTORNYAI JÁRÁS FŐSZOLGABÍRÁJA.

Szám 802/kih. 1906.

Tárgy: D. V. elleni kihágási ügyben.

Ítélet:

D. V. ... születési, 31 éves, nős, vasuti számtiszt vádlottat a terhére rótt és az 1884. XVII. t. c. 164. szakaszában meghatározott kihágás vádjá és következményeinek terhe alól *felmentem*.

Ezen ítéletet D. V.-nek hiteles alakban kézbesitem. A büntelként lefoglalt nyomtatványok D. V.-nek visszaadtnak.

Indokok:

A vizsgálat során beigazolást nyert, hogy D. V. a vasuti alkalmazottak központi szervező bizottságától kiküldve, Csáktornya az ügyiratok mellett levő „Miben áll a passzív rezisztencia?“ és „Déli vasutasok!“ című nyomtatványokat terjesztette a vasuti állomáson levő vasuti alkalmazottak között, azonban az üzleti munka abbahagyására irányuló összehívások létesítésére sem szóval, sem egyéb cselekménnyel nem igatott, minél fogva az ellene emelt kihágás vádjá és következményeinek terhe alól *felmentendő* volt.

Csáktornya, 1907 március hó 17-én.

A főszolgabíró.

Világos, hogy még egy magyar szolgabíró sem büntetheti a passzív rezisztenciát. Amíg a sztrájk be nem következik, a hatóságoknak sem joguk, sem okuk a beavatkozásra nincsen.

Az a hirhett fizetésrendezés.

A „Vasuti és Közlekedési Közlöny“, amely a Máv. félhivatalosa, ezeket írja a sokat ígért, de még mindig homályba burkolt fizetésrendezésről:

Az állanivasuti alkalmazottak fizetésrendezése ügyének végleges megoldását most készíti elő a kereskedelemügyi minisztériumban egy szűkebb bizottság, melyben a kereskedelmi minisztériumon és a m. kir. államvasutak igazgatóságán kívül a pénzügyminisztérium is képviselve van. E bizottságon kívül a fizetésrendezés részleteit — tudvalevőleg — a minisztérium, az igazgatóság és az alkalmazottak kiküldötteiből álló enquete is tárgyalni fogja. E kétrendbeli tárgyalás után a Máv. alkalmazottak fizetésrendezése rövidesen megkapja a legális jóváhagyást is s ezzel e sok nyugtalan-ságot okozott nehéz kérdés végre az alkalmazottakat kielégítőleg megoldást nyer. A fizetésrendezés méreteiről a tárgyalások kapcsán ugyis tájékozódást szereznek az érdekeltek, de azt már most kiemelhetjük, hogy a fizetésrendezés nemcsak a törzsfizetések lényeges javítására fog szorítkozni, de emelni fogják az összes mellékjárandóságokat (lakbér stb.) is. A fizetésrendezés ügye eddig halasztást főleg azért szenvedett, mert a pragmatikus jogok között van sok olyan, melynek minden igényt kielégítő rendezése szintén nagy anyagi áldozatokkal jár (pihenési idő, szabadságidő kérdése, változó illetményekre való jogosultság stb.) s ebben e tekintetben az alkalmazottak s különösen az egyes szolgálati kategóriák érdekképviselői ugyszólván nap-nap után újabb és újabb igényeket támasztottak, amely igények fölött való döntés mind tovább tolta ki a tárgyalásokat.

Rövidesen elválik, hogy ebből az újabb ígérethől mi igaz. Annyit mondhatunk, hogy már a kinevezettek nagyobb része is elvesztette a bizalmát. Sem *Kossutban*, sem *Szterényiben*, sem *Ladrigban*, de még *Bathányiban* sem biznak. Már a jó útra kezdenek térni: *saját magukban bíznak*.

Oh, azok a szakértők...

A Déli vasut nagykanizsai állomásán, a passzív rezisztencia alatt történt. A nagykanizsai gépház előtt teljes gőzzel vesztegelt az 1126. számú mozdony. Egy őrizetlen pillanatban *valaki a mozdonyhoz lopódzott és azt megindította*. Egyszerre csak azt látták az állomáson, hogy a mozdony, melyen nincs ember, veszett gyorsasággal elrobog és *fékevesztetten rohan az ütközőnek*. A mozdony azonban, mely teljes gőzzel haladt, áttörte az ütközőt, majd kisiklott és a sörgyárnak rohant s a sörgyár előtt lévő kerítést is áttörte, ott puha anyagra jutott és megfeneklett. Kerekei még mindig örült sebességgel forogtak, az agyagban azonban nem haladhattak tovább.

A rendőrkapitányság nyomozott és a szakértők megállapították, hogy a gépet „*bűnös kezek indították el*, amit ugyan minden zseniális rendőri nyomozás nélkül is elgondolhat a józan ész. A rendőrszenik azonban tovább is mentek. Kisütötték, hogy a bűnös kezek *csakis vasuti munkásé lehetnek*. Addig kutattak-kerestek, míg letartóztatták Pfundner Antal vasuti munkást, aki tagadja, hogy ő indította volna el a mozdonyt.

De mindegy, a rendőrség nem könnyen ereszti ki a markából, mert neki muszáj valakit elesipnie, akire ráfoghassa a merényletet, annyival is inkább, mert a szakértők már megállapították, hogy a gépet bűnös kezek ináították el. Már pedig a bűnös kéz gazdája *csakis vasuti munkás lehet*, mert az csinált passzív rezisztenciát, ami a rendőrség szemében óriási bűn.

„Saját nyomda“.

Telekürtölték ezzel a világot. Lesz nyomdája a szentkoronás vasutas szövetségnek. Itten nyomják majd a szükséges szent képeket, a koronákat és itten nyomják agyon a vasutasokat is. — Hát bizony szükség volt a nyomdára.

A „Vasutas Szövetség“ napról-napra, helyesebben félhónapról-felhónapra terjedelmesebbé vált. Hogyis ne, volt anyag bőven, amit kinyomtatni lehetett. *Megírni* a lap számára semmit sem kellett. A kapacitások és korifeusok annyi titesköt-bogarát összemondtak, hogy mindig tele lett a lap. Ha nem volt ankét, amelyen elmondottakat szóról-szóra ki lehetett nyomtatni, akkor volt szoborleleplezés, kerületi taggyűlés, keresztelő, bankett, toászt. És mindenütt volt beszéd, folyt a szó. Ezt pedig mind meg kellett örökíteni az utókornak. Nyomda kellett tehát. Nyomda. Mert a hirdetések is szaporodtak. Már t. i. az apró hirdetések. Tele is van a „Vasutas Szövetség“ házassági ajánlatokkal. A 40 éves hajadontól, egy gyermekkel, 12.000 korona készpénzzel elkezdve, egészen a 17 éves özvegyig vagyton nélkül, bőven lehet válogatni. Ajánlatos is válogatni, mert „*szövetségi tagoknak eredmény!*“

Aki azonban ennek dacára sem akar a „Vasutas Szövetség“ révén megnősiülni, annak is hoz a lap valamit. Sérvkötő, irrigátor, *halhólyag*. Ez utóbbinál „*vasutasoknak 20% engedmény*“. Akinek ez sem kell, az találhat a lapban valódi uraságoktól levetett egyenruhákat. *Ennyi* szépet és jót nem bírna *egy* nyomda sem kiszedni. Elhez *saját* nyomda kellett. Nyélbe is ütötték hamarosan. De alig hisszük, hogy köszönet volna benne. Mert mi az istennek kellett akkor a héten a Vasutas Szövetségnek a a Rigler-gyárban levélpapírt nyomtatni? Bizonyára azért, mert *apró dolgokra* a saját nyomdája nincs berendezve.

A nyomda csak nagy dolgokat produkál. Hirdeti is a saját lapjában: „*Elfogad napi- és szaklapok, valamint folyóiratok teljes kiállítását*“. És emellett aztán csak az a különös, hogy a *saját lapját* nem a „*saját nyomdájában*“ nyomatja a szent szövetség, hanem az „*Európa*“ r. t. nyomdájában.

Mindamellettt rágalom volna azt állítani, hogy a „*saját nyomda*“ nem volna képes a „Vasutas Szövetség“-et is kinyomni. Dehogya

nem! Csakhogy a nyomda nem ér rá. Sok a dolga. Pláne az izraelita husvét előtt. A múlt héten 1000 drb. borostüvegre való vignettát kellett nyomnia. Mindegyiken rajt tündöklött, hogy „*Sel pészách*“.

Mikor ennyi a munka, akkor a *saját nyomda* nem képes a *saját lapját* kinyomni. Ehez idő kell. Azonban névjegyek 5 perc alatt készülnek és 100 drb. csak 30 krajeár.

Füstbe ment terv.

Romlanak az erkölcsök, velük együtt a vasutasok is. Szemtelenül kezdenek kokettirozni a szociáldemokratákkal. Ennek rossz vége lesz, gondolják azok, akik erővel hervadhatatlan babérokat akarnak szerezni. És nosza, hogy megmentsék a károkozathoz induló lelkeket, összefogtak a munkásság „*legjobbja*”-i. Összefogtak, hogy megalakítsák a leghazaffyasabb szövetséget.

Tudja az ördög, kinek a pénzén készült nyomtatványokkal elárasztották a műhelyeket. Meghívtak mindenkit, aki épkezláb ember volt. Virágvasárnap össze is jött egy maroknyi ember és leste a történetendőket. Hogy lesz valami, azt sejtették, mert tele volt az udvar rendőrökkel. Jutott is minden emberre egy-egy rendőr.

Végre azután 10 órakor megjelent az emelvényen az egyik egybehívó.

Megköszönte a torkát aztán belefogott a beszédébe. A beszéd rövid volt, de velős. Csak annyit mondott, hogy sajnálja, hogy az egybehívók közül ő egyedül jelent meg. Ennélfogva a gyűlést máskorra kell elhalasztania. Felállt még a vasuti munkások soraiból egyik elvtársunk is, aki alaposan kitanította az új szövetség gründolót.

Tudták ezek, hogy nem úgy verik a *Cigányt*. Talán éppen ezért nem is mertek eljönni.

Igy tehát a hazaffyas vasutas szövetségből egyelőre semmi sem lesz.

Szegény hazánk, mi lesz most belőled!

Gyerünk Abbaziába!

A bevásárlási könyv nagyon fontos portéka különösen a kisebb javadalmazásu kinevezettek háztartási budgetjében. Sovány a jövedelem, nagyon meg kell nézni a garast, hogy miért, mire adja ki az ember. Az olcsó bevásárlási forrást szívesen keresi fel a vasuti kis ember, szívesen utazik a kedvéért egy napot oda, más napot vissza. De meg a világtól eldugott, istenháta mögötti állomások alkalmazottai a szükséges portékák beszerzése végett akarva nem akarva utazhatnak ide vagy oda.

Szóval a bevásárlási könyv nem utazási ösztöndíj, szórakozásra alkalmas eszköz, hanem olyan szükséges valami, amit nem azért adnak, hogy ilyen is legyen, hanem azért, mert a kisebb javadalmazásu alkalmazottak létérdeke megköveteli.

De hát akkor miért csinálnak a bevásárlási könyvből komédiát azok, akik talán nincsenek is arra rászorulva, hogy élelmi vagy ruházati cikkeik bevásárlása végett ide-oda utazgassanak? Mert lám a zágrábi kinevezettek bevásárlási könyvéből csakugyan komédiát csináltak az urak.

Adtak nekik könyvet *Fiumébe*. Ez igazán furcsa. A fiumeiek Zágrábba kapták a könyvet s a zágrábiak meg *Fiumébe*. A kölcsönösség szempontja diktálja ezt a bölcsességet? Vagy amit a fiumei vasutas Zágrábban szerez meg, azért a zágrábiak leruccanjanak *Fiumébe*, mert ott drágább? Avagy azt hitték, hogy a zágrábi vasutasok a földi boldogságnak azon a fokán állanak, hogy nekik már csak színes csigák, gyöngyházfésűk, osztrigák kellenek, hogy boldogságuk teljes legyen, vagy hogy a tengerből tükrének hulláma elringatja azt a csepp keservet is, ami még a lelkük mélyén megszorult? De akkor mi a szösznek adnak a fiumei vasutasoknak bevásárlási könyvet Zágrábba? És miért nem adnak a Zágrábiaknak a budapesti vonalra?

Más a dolog bibije. Vannak a vasutas urak között olyanok is, akik nem tudnak

nyugodtan enni, emésztetni, aludni, ha havonkint egyszer-kétszer nem láthatják meg az Adriát, nem látogathatnak át Abbaziába. Nekik a bevásárlási könyv olyan szórakozó kirándulásra alkalmas eszköz, aminek semmi köze sincs a kisebb emberek szociális érdekeihez.

Ezek az urak óhajtották Fiumét és kapott mindenki Fiumét, aki nem óhajtotta is. Most már mehetünk tengerre, Abbaziába. De mi az istennyilát csinálunk Abbaziában garas nélkül, hol veszünk itt zsirt, vásznat, szatyingot, gyertyát meg mindent? Mert nemcsak kirándulással él ám az ember, hanem kenyérrel is.

Vasutassors.

E hó 21-én történt, hogy a Déli vasut budai teherpályaudvarán Bakta Fülöp, Arvai István és Czerkusann Dezső munkások egy *több mázsás súlyú gépalkatrészt* akartak csiga segítségével egy vasuti kocsihoz elhelyezni. Amikor a nagysúlyú gépalkatrész már több méter magasságban volt, a *kötél elszakadt s a nehéz vastárgy a három munkásra zuhant*. Mind a hárman *veszedelmes zúzódást* szenvedtek. A mentők az új Szent János-kórházba vitték őket.

Szegedről jelentik, hogy e hó 25-én délután 5 órakor Gyála és Vedresháza állomások között nyílt pályán kisiklott egy ócska mozdonyral vont, három motoros kocsiából álló vonat. A kisiklás következtében Patkó Antal fűtő *életét veszítette*, míg Bugyi András mozdonyvezető könnyen és Kara András vonatvezető súlyosan *megsérültek*. A szerencsétlenségnek állítólag az az oka, hogy valaki a sinekből kiszedte a kapesokot.

Bruck-Királyhidáról jelentik: E hó 20-án délután *Kolumbár* István nevű asztalos munkástársunk egy *Ikn.* sorozatu kocsiat javított és a homlok-oldaloszlopot erősítette. A nagy szél következtében megindult három teherkocsi és oly erővel ment neki annak a kocsinak, ahol nevezett munkástársunk dolgozott s aki ezt munkája közben nem vehette észre, hogy az elindult kocsi *mind a két karját teljesen összetörték*. A szerencsétlenül járt embert még azon éjjel felhozták Budapestre. Nevezett munkásnak öt gyermeke van. Kérdjük a kereskedelmi miniszter urat, hogy ki fogja ezeket eltartani, mert az állomáskezelési hanyagság folytán történt a baleset, amennyiben fékezet nélküli kocsikat szeles időben meg kell ékelni, hogy el ne indulhassanak. Az állomásfőnök a *baleset után* meg is ékelte a kocsikat, hogy másnap, mikor a csendőrmester kiment, megmutathassa neki. Szóval az állomásfőnök ur dolga rendben van. De mi lesz a nyomorékká lett vasuti munkással?

Berlinből jelentik: Ma reggel egy tehervonat az *ütköző bakot áttörte* és a Pankefolyó hidjára rohant. A teherkocsi a folyóba zuhantak. A *mozdonyvezető és a fűtő meghaltak*. A tehervonaton értékes lószállítmány volt, amelynek legnagyobb része *elpusztult*. A kár igen nagy.

Karbinból jelenti egy távirat, hogy Torusiche állomáson egy személyvonat össze-*ütközött* egy tehervonattal. *Tizenhét ember meghalt, harmincöt súlyosan megsebesült*. Természetes, hogy a halottak és sérültek nagyobb része vasuti alkalmazott.

Készülő vihar.

A vasuti munkások még egyre hallatják az elégtelenség moráját. És az elégtelenség egyre nő, egyre terjed. Fokozza ezt az a füstbe ment remény is, hogy az 500.000 korona „*hidegpénzből*” a munkáságnak mi sem jutott.

Az e héten lezajlott gyűlések tudósításait itt közöljük:

Miskolc.

Folyó hó 17-én tartották meg a miskolci vasuti munkások nyilvános gyűlésüket, amelyen foglalkoztak Kossuthnak a vasutasmunkások emlékiratára adott válaszával és az „ankét”-en történt dolgokkal.

A gyűlésen nagy számban jelentek meg a vasuti munkások, ugyszintén a külső munkások is, mintegy kifejezést adva a vasuti munkásokkal való együttérzésüknek.

A gyűlés elnöküül Székely Győző, jegyzőjéül pedig Katona Lajos elvtársak választottak meg.

Székely Győző elvtárs rövid szavakkal méltatta a gyűlés fontosságát, azután a szót átadta Tamásy Károly párttitkár elvtársnak.

Tamásy Károly elvtársat azonban a jelen volt rendőrkapitány azon a címen, hogy Tamásy nem vasuti munkás, *nem engedte beszélni*.

Néhány pillanatig az elégtelenség moraja zudult fel elvtársaink részéről a rendőrkapitánynyal szemben.

Elnök elvtársunk erélyesen tiltakozott a hatósági közeg illetén viselkedése ellen, ami nem igen használt, mert a szólás-szabadság kerékkötője a feloszlatast emlegette.

A kedélyek azonban nyomban lecsillapodtak, amikor Albrecht Lajos elvtárs jelentkezett szólásra.

Albrecht elvtárs behatóan foglalkozott az az emlékiratra adott válaszzsal, ugyszintén az anketén történetekkel, élénk színekkel ecsetelve a vasuti munkásság helyzetét. Fejtette, hogy eredményeket a vasuti munkásság is csak öntudatos szervezkedéssel érhet el, még pedig, ha karöltve halad az összes szervezett munkássággal. A vasuti munkásság felismerte az utat, amelyen haladnia kell és nyíltan kimondja, hogy a *szociáldemokrácia piros lobogója* az, amely alatt haladni fog egy biztosabb jövő felé. Benyújtja a következő határozati javaslatot:

A miskolci vasuti munkások 1907. évi március hó 17-én tartott nyilvános gyűlése kimondja, hogy elítéli a kormány munkásellenes viselkedését. A kereskedelemügyi miniszternek a vasuti munkások emlékiratára adott válaszát tudomásul nem veszi. Kimondja a gyűlés, hogy mivel az alázatos kérelmezés eredményre nem vezet, a jövőben a kormányhoz kérelemmel nem járul, hanem *jogos követeléseinek a szervezetség erejével fog érvényt szerezni*. Elítéli az „ankétén” végbement munkásellenes komédiát. Elítéli a betegsegélyezésnél történt kijátszást. Kimondja a gyűlés, hogy a szervezetek üldözése alkalmából *szolidaritást vállal a külső munkásokkal*. Végül kimondja a gyűlés, hogy a vasuti munkásság nem hagyja magát üres ígérekkel kijátszani, hanem küzdeni fog minden alkalmas eszközzel a *szociáldemokrácia zászlója alatt* a munkásság jobbletének és rendezett munkaviszonyainak biztosításáért.

Albrecht elvtárs ezután több mint félórás beszédben fejtegeti a gazdasági és politikai szervezkedés fontosságát s rámutat a vasutasok helyzetére, szemelvényeket olvas fel Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter válasziratából, amelyek megtaníthatják a vasutasokat arra, hogy mi a teendőjük a jövőben.

Ezután az elnök feltette a kérdést, mire az egybegyűltekt egyhangulag elfogadták a határozati javaslatot.

Elnök megköszönte ezután a hallgatóságának az érdeklődését és a gyűlést bezárta, mire a munkástársak a „Marseillaise” hangjai mellett a legnagyobb rendben elvonultak.

Pécel.

A péceli vasuti munkások gyűlésén Halbrohr Mór elvtárs volt a napirend előadója, aki párhuzamot vont a délivasut és a Máv. politikája között. Egyforma tünetű betegségeket egyforma módon kell gyógyítani. Az a gyógyszer, amelyik a délivasut igazgatóságát meggyógyította, ki fogja gyógyítani Kossuth Ferencet is. Halbrohr elvtárs ama számos határozati javaslat közül, amelyek eme tárgyban már hozattak, a legmegfelelőbbnek a debreceni gyűlést találja,

miért is ajánlja, hogy eme határozatot a gyűlés is magáévá tegye. Ehez a gyűlés nagy lelkesedéssel hozzá is járult, mire a gyűlés *Ludwig* elnök zárszavai után lelkes hangulatban véget ért.

Brassó.

Az ország legszélső részén sem maradtak tétlenül a vasutasok. A vasárnapi gyűlés elnökévé Bocskor Domokos, jegyző-jévé Rheindt János elvtársak választottak. A napirendet *Schubert* Zsigmond elvtárs ismertette. Már előre látja azon idő eljövetelét, midőn a Máv. urai éppen úgy fegyverszünetet fognak kikölni tőlünk, miként ezt legutóbb egy másik vasutársaság is tette. Nézete szerint az emlékiratra adott válaszzsal már annyit és annyi helyen foglalkoztak, hogy újabb határozati javaslatra szükség aligha van. A gyűlés hangulata arról győzhet meg mindenkit, hogy a brassói vasuti munkásság nem csak gyűlésezni tud, hanem ha kell, harcolni is képes lesz. A gyűlés, bárha a kisteremben 400 ember szorongott, a legpéldásabb rendben szétoszlott.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoportok közleményei.

A szabadkai helyicsoport helyiségét I. ker., Gombkötő-utca 76. szám alá helyezte át.

A szegedi vasutasok március 31-én, vasárnap d. u. 3 órakor nyilvános gyűlést tartanak a Japán-kávéházban. A napirend előadója a budapesti kiküldött lesz. Minden vasutas ott legyen.

A ceglédi helyicsoport április 4-én taggyűlést és ezután értekezletet tart, amelyen nem tagokat is szívesen lát a vezetőség.

A pécsi helyicsoport április 6-án, este 8 órakor, helyiségében taggyűlést tart.

A királyházi helyicsoport vezetősége ez uton kéri a tagtársakat, hogy tagdíj hátralékaikat haladéktalanul rendezzék.

A lugosi helyicsoport április hó 3-án taggyűlést tart. Minden tagtárs eljőjjön!

A verseci helyicsoport új vezetősége a következő: Elnök Dollák József, pénztáros Beck Bálint, jegyző Grim Péter, ellenőrök Müller Henrik és Letsch József, bizalmiférfiak Fischer Vilmos, Rózsa József, Dukai János, Tóth János, Beiszer Antal és Brémer János.

A pozsonyi helyicsoport hivatalos helyisége Frigyes főherceg-ut, Pingiczer-féle vendéglőben van. Bemenet az udvaron.

A lepsényi helyicsoport április hó 7-én közgyűlést tart. Vasutasok ott legyetek!

A kiskunfélegyházai vasutasok április 1-én nyilvános gyűlést tartanak. A napirend előadója a központi kiküldött lesz.

Az orosházi helyicsoport rendes havi taggyűlését április 14-én tartja meg, mely alkalommal elnökválasztás is lesz.

A petrozsényi helyicsoport helyiségét április hó 1-től Grauszám Károly-féle vendéglőbe helyezi át, ahol április hó 8-án, este 7 órakor vezetőségi ülés lesz.

A péceli helyicsoport vezetősége a lemondás folytán újlag megalakult. Megválasztottak a következők: Elnök Ludvig József, alelnök Utlacsai József, jegyzők Nerád József és Udvaros József, pénztárosok Szever János és Pálkás András, ellenőrök Káposztás István és Suti János, bizalmiférfiak Reifensert József, Fazekas András, Kulik János, Minkó István, Nagy István, Szűcs István, Laczkó József és Káposztás István.

A temesvári helyicsoport április hó 7-én, d. u. 3 órakor felolvasást rendez. Az előadó egy temesvári főiskolai tanár lesz. Ugyancsak április hó 7-én, este 7 óra-

kor taggyűlést tartunk. Kérjük a tagtársakat a jelzett időben teljes számban megjelenni.

Nyugtázások.

A kolozsvári helyicsoport 1907 március 15-én tartott mulatságán a következő felülfizetések folytak be: Hoffmann Mihály művezető 2 kor., Józsa László 1.—40, Lupu Emil, Abraham N. 1.20, Bodnár János művezető, Szedlicska Lajos irodalomszt, Papp Károly, Szatmári József, Morvai János, Nagy István, Balázs László, ifj. Henger Károly 1—1 kor., Egy önkéntes —.80, Özv. Szász Ferencné —.60, Erdei Ferencné, Gedeon Lipót, Csiki László, Barca Mihály, Kiss János, Takács György —.40—40, Özv. Kilin Mártonné, Althammer Ignác, Császár Sándor, Jelen László, Cströs Ferenc, Kovács Ferenc, Joanovics N., Viski József, Nagy György, Marinka N., Solymosi Gyula, Terkál Alajos, Althammer Ignác, Méhész István 20—20 fillér. A felülfizetésekért ezuton mond köszönetet a rendezőség.

Március 15-ike a vasutasoknál. *)

Március 15-ike nevezetes fordulópontot képez Magyarország történetében. Helyesebben úgy fejezhetnők ki magunkat, hogy Magyarország története voltaképpen ezen a napon kezdődött, amikor az addig röghöz kötött pórnép — az igazi magyar nemzet felszabadult évezredes rabszolgasága alól.

A magyar munkásnépnek története tehát itt kezdődik, mert eddig nem volt. Történelmet eddig csak az arisztokrácia és a nemesiség csinált, a dolgozó, szorgalmas magyar munkásnép csak fizette az árát a történelem-csinálásnak. Egy évezred történelméből a népre mint emlék csak a deres és a kaloda maradt.

1848-ban a nyugaton megszületett forradalmi eszmék diadalmasan jártak be egész Európát s a lenyűgözött népmilliók mint az üde, friss tavaszi szellőt szívták be a forradalmi tanok fenséges alapját: a szabadságot, testvériséget és egyenlőséget. A tünevényes időknek mint mindenütt, úgy nálunk is meg voltak a fényes alakjai, akik a népszabadságot nemcsak mint kortesjelszót használták, hanem annak kiküzdésére életüket és vérüket is feláldozták.

A „nemzeti” társadalom ezeknek a nagy embereknek az emlékeztére e napon konvencionális ünnepélyeket szokott rendezni, amelyekről elmondhatni, hogy csak annyiban különböznek egymástól, amennyiben egyik sivárabb, üresebb, semmitmondóbb, mint a másik. A szívek, a lelkek, azok a mai kor hazafiainál nem ünnepelek.

Csak mi, hazátlan bitangok, csak mi ünnepejük meg lelkünkben is a népjogok küzdelmének ezen emléknapiját; mi rajongó szeretettel tesszük le a forradalom nagy poétája, Petőfi Sándor emléke előtt kegyeletünk pálmáját. Mert hiszen forradalmi időt élünk ma is; a népek milliói ma is szabadságért esengenek s százezrével hagyják el azt a földet, amelyet a nagy Kossuth Lajos ragyogó szelleme is már régen itt hagyott. Csak a fia maradt itt. Ez időszert kereskedelemügyi miniszter és pártvezér; vezére annak a pártnak, amelyiknek zászlajára 1848 van felírva. A népföradalmak éve, a szabadságharcok legendás esztendeje.

Most ez alatt a jelszó alatt igyekeznek visszacsinálni mindazt, amit atyja nagy szelleme megalkotott. A reakció féktelen dühöngéseiről nem irunk, amely a szabadság, testvériség, egyenlőség jelszavával beköszöntött új korszakot a nép előtt annyira gyűlöletessé tette; az álliberalizmus szemérmelenségeit sem akarjuk firtatni, csak Kossuth Ferenchez, egy nagy név örököséhez volna a szabadság havában, a szabadság nagy napján, március 15-én néhány szavunk egy elnyomott, önállóságától megfosztott szorgalmas munkásnép — a vasutasok nevében.

1848 március 15-én a sajtószabadság, a gyülekezési jog törvénybe iktatott.

*) A „Munka Szemlé”-jében olvassuk ezt a bizonyára figyelmet keltő cikkecskét, amely — úgy tudjuk — egy magasabb rangú máv. hivatalnok tollából ered.

1907 március 15-én a vasutasok ott tartanak, hogy arról kell ankétezniük, hogy egyáltalában megengedhető-e nekik a sajtóval való érintkezés s ha meg is engedhető, akkor is milyen mértékben . . .

A gyülekezési jognak megszorítását fontos állami érdekekkel indokolják azok az emberek, akik Kossuth Lajos tanítását vallották nem is olyan régen még politikájuk alapjául, de ma már sztrájk törvényével akarják elnyomni a szabadságtörekvéseket. Hatalmi kérdésnek nyilvánítják a helyzetük javítására irányuló mozgalmakat s a közérdek szent nevében meg akarták vonni tőlük a szervezkedés szabadságát.

Egyesületeiket elárasztják politikai örszemekkel, akik a vasutasok iránt érzett jóindulataik folytonos hangoztatásával elaltatják bennük a szabadságtörekvéseket, nehogy a népszabadság kormánya drámai szigorúságu törvényekkel legyen kénytelen véget vetni a folytonos féktelenkedéseknek. (Batthyány Tivadar gróf szavai).

Ha ezek a dolgok az átkos liberális, avagy a megvetett darabont rezsim alatt történnének, nem volna rajta mit csodálkozni, de akkor, midőn az ügyek élén egy Kossuth áll, annak a Kossuth Lajosnak a fia, aki a népszabadság előharcosa volt, ez a tény méltán kelthetett megütközést; a jelszavakban különben mindig vakon bízó vasutasok között. Érzik már, hogy ők is csak éppen olyan kizsákmányoltak, mint az osztályuralom többi rabszolgái, a magyar munkások.

A március 15-iki szabadságünnepeken már a nagy vasutas tábor abban a tudatban fog ünnepelni, hogy jön, mert jönnie kell egy újabb március 15-ének, annak az igazinak, ami után Magyarország egész proletárvilága már olyan régen eped s amely el fogja hozni azt, ami ma még csak a lelkekben él — a magyar népszabadságot. Mert szabadság ma csak a kiváltságos osztályok számára terem, a szabadságszeregetet ma már csak mint jelszót használják ki az elnyomók az elnyomottak öntudatának elnémítására, hogy önző és piszkos céljaikat a szabadság folytonos hangoztatásával még jobban szolgálhassák, miközben orvul azon dolgoznak, hogy magát a szabadság eszméjét teljesen kiirtsák és a népet visszacsúszasszék abba a rabságba, amelyből egy félszázad előtt Kossuth Lajos kiszabadította.

Azt a március 15-ét, amelyet mi és a vasutasok várunk, nem Kossuth Ferenctől és társaitól várjuk, azért mi a dolgozó néppel egyesülve küzdeni fogunk utolsó csepp vérünkig.

Tudjuk, hogy ebben a szabadságharcban — az igazi népszabadságharcban — a vasutasok is velünk fognak küzdeni.

SINBETYÁRSÁG.

A zánkai állomásról olyan hallatlan dolgot jelentenek, amely kis hijján felülmúlja az összes sinbetyárok Sobri Jósikára valló virtuskodásait. Ezen az állomáson pofozzák a szegény munkásokat azok, akiket megbolondított a hivatalnoki titulus, akiket hatalmi örvöngésbe szédített az aranyzsinóros uniformis.

Amilyen jószívű, humánus gondolkozású és a munkásság iránt igazán atyai jóindulattal viseltetik az állomásfőnök ur, épp olyan munkásgyűlölő és kegyetlen a két hivatalnok. Az egyiket — ha jól el tudtuk olvasni becses nevét a hozzánk küldött tudositásból, *Sáber*nek hívják. Esetleg *Schreiber* is lehet. Ennek méltó cimborája *Nyulasi* hivatalnok ur.

Ezek az urak másként nem is beszélnek a munkásokról, mint *disznó bugris*, *bűdös paraszt* és nem mulik el nap, hogy egyet-kettőt ki ne dobjanak, ki ne rugjanak az irodából.

Hatalmi örvöngésüket jellemzi a következő eset is. *Sáber* vagy *Schreiber* ur egy vasuti munkástársunk galambjaira vadászott. Nyakra-főre lövöldözte a szegény ember jószágjait, pedig tudhatná, hogy a galamb-

padlás ilyen időben a szegény ember mézsárszéke. Akkor eszik húst, mikor galambfiókákat ehett. Megkérte a galambpusztító urat, hogy ne pusztítsa a galambjait. Mi lett a vége? Az, hogy a könyörgő ember nyakleveseket kapott a galambpusztító kocavadásztól.

Nem csoda. Ő csak a kollegáját, Nyulási urat utánozza, aki szintén lelkes barátja a pofozkodásnak. Ennek az urnak is hamarabb jár a keze, mint az esze. Őti-veri a munkásokat és, meddig tart ez? Addig, míg Nyulási ur a kollegájával együtt olyan emberre akadt, aki kamatostul visszaadja a pofont és rugást, aki nem nézi majd az aranyzsinór szentségét, hanem a tisztelt urak üstökébe markol és lerázza róluk azt a kis zsinór-dekorációt. Ez nemsokára be fog következni, ha az urak fel nem hagynak a sinbetyársággal. Egyébként a főnök ur is észreterítheti ökelméket.

A székesfehérvári fűtőházban — mint onnan jelentik — három alak sinbetyárkodik. Ezek nem pofozással, korbáccsal betyárkodnak, hanem besugásokkal, hizelkedéssel, hazudozásokkal betyárkodnak a munkásság ellen. *Deutsch, Groszek és Zoltán* névre hallgatnak ezek a sinbetyárság keretén belül működő denuntiánusok. Büszkéek arra, ha el tudnak egy munkást árulni, ha bemártják vagy elcsapatják őket. A kenyerire irigyek és valóságos szaglászó véreb szerepet visznek a fűtőlázban. Kérjük az igazgatóságot, hogy koppintson az orrára ezeknek a sunyi komondoroknak, mert ha mi koppintunk, megemlegetik.

Békéscsabadról azt írják, hogy itt valóságos baromszámba akarják sorozni a vasuti munkásokat. Különösen a raktári munkásokra jár rá a rud. Emberfölötti munkát követelnek tőlük s ha nem tudják végezni, elcsapatás lesz a részük.

Nemrégiben történt, hogy *Novák* András munkástársunk két társaival kiment, hogy egy megrakott kocsit odább toljanak. Neki-resekedtek, tolták, ahogy csak bírták, de a kocsi nem mozdult. *Fesárik* főraktárnok ur ott nézte a munkások haszontalan erőlködését és szemmeláthatólag gyönyörködött a munkások hiábavaló erőlködésében.

Novák András munkástársunk kérte a főraktárnokot, hogy hívjanak még egy pár munkást, mert ők hárman nem tudják odább tolni a megrakott kocsit. A főraktárnok ur nem engedte. Erre Novák András munkástársunk kifakadt ez ellen a gyalázatos emberkinzás ellen. Mi lett a vége? Az, hogy a főraktárnok a főnökhöz szaladt és a leggyalázatosabb módon árulkodott Novák András ellen. A főnök ur azonnal felmondott és kijelentette, hogy *e hó 25-ig dolgozhat Novák, aztán menjen amerre lát.* Megjegyezzük, hogy Novák munkástársunk már hét év óta dolgozik a Máv.-nál. Ha ez a bér, ez a jutalom hét évi szolgálat után, ha az a Máv., amely nem csupán emberi, de állati munkaerőt, megszakadásig való erőlködést követel azért a nyomoruságos bérért a munkásaitól, vajon nem lehet-e jogosun kifakadni eme muszka-rendszer ellen? Igazságos-e a főnök ur, aki holmi besugásra kiveszi a szájából a kenyeret annak az embernek, aki hét éven keresztül huzta a Máv. rabigáját? Az ilyen eljárás óriási gyűlöletet szít és ennek a gyűlöletnek a tüze azoknak az ujját sűti meg, akik a tüzzel játszanak.

Egyébként itt a munkásokkal cudarul bánnak. Nemrégiben történt, hogy a raktári munkások egy kocsit megraktak liszttel. Egy zsák liszt bepiszkolódott. Ki piszkolta be, nem tudja senki. Valószínű, hogy az átaljárók és mégis büntetésekként 19 raktári munkás keresetéből vonták le az árat. Egytől-egy 1 korona, 26 fillért vontak le. Hát ez nem sinbetyárság!?

A munkások nem veszíthetnek mást, csak láncukat, de nyerhetnek értük cserébe egy egész világot.

Hajrá!

Amikor az összes szervezetek ellen megindult a hajszá, akkor nagyon természetes, hogy a vasuti munkások szervezkedését sem nézhetik tétlenül azok, akik az országban a jogot, szabadságot oly fennen hirdetik. Mult számunkban pár sorban megemlékeztünk arról, hogy a keleti helyicsoport taggyűlését rendőrök, a rendnek hivatalos öre, minden jog ellenére széjjel verték.

Hamarjában nem találunk kellő szavakat, hogy a rendőrségnek alábbi eljárását, a nemzeti uralom legnagyobb dicsőségére és a gyűlekezési jog szégyenére elkövetettet, kellőképpen jellemezzük. Fővárosi rendőrök berontottak a szövetség egyik helyicsoportjába, ahol a tagok havi taggyűlésre és egy előadás meghallgatására összegyűltek. Minden józanságot, minden alapszabályadta jogot félrelökve, kozákmódra törtek be egy alapszabálylyal ellátott szövetség helyicsoportjába és ama aljas ürügy alatt, hogy „tiltott gyűlekezés folzik”, széjjelverték az összegyűlt tagokat. De álljon itt maga az eset, amely a legélénkebben bizonyítja azt a százszor hangoztatott állításunkat, hogy a gyűlekezési jog annyira, mint ma, a „szabad-élv” Andrássy alatt, még sohasem volt a rendőrök bitang jószágá.

Este 6 órára összegyűlekeztek a Vasuti Munkások Országos Szövetségének keleti pályaudvari helyicsoportjának tagjai taggyűlés megtartására, melylyel kapcsolatban Kondor Bernát elvtárs előadást tartott volna. Alighogy a mult havi taggyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével végeztek és az előadásra került volna a sor, berontott hat rendőrlegényével Pavlik rendőrfelügyelő s a jelenlevőknek megtiltotta a távozást, az állítólagos titkos gyűlést feloszlatta és a jelenlevőket igazolásra szólította fel.

Hiába magyarázgatták a jelenlevő Farkas Izor és Kondor Bernát elvtársak Andrássy főhuszárnak jogtalan és törvényellenes eljárását, a rendőrfelügyelő erre nem hederített és mint olyan ember, aki e hőstette révén bizonyos kitüntetésre számít, a legbrutálisabb eljárásban részesítette azokat, akik a gyűlekezési jog eme nyílt megsértése ellen tiltakoztak. Főcélja az volt, hogy Farkas és Kondor elvtársakat a helyiségből eltávolítsa, hogy a visszamaradt munkástársaktól bizonyos kijelentéseket csikarjon ki, amelyek alapján gazdája, Andrássy belügyminiszter a vasuti munkások szervezetére rácsaphasson. De a két elvtársunk a leg-erélyesebben tiltakozott rejtett szándékának keresztülvitele ellen, minek következménye az volt, hogy Farkas Izor és Kondor Bernát elvtársakat letartóztatta és két rendőrrel a nyílt utcán végig, mint valami rablógylkosokat, a keleti pályaudvar őrszobájába kísértette. Itt jegyzőkönyvet vettek fel. Kondor elvtárs jegyzőkönyvbe mondotta, hogy nem gyűlés volt, hanem ő meghívásra előadás céljából jelent ott meg, amely körülményt Farkas Izor elvtárs, mint a szövetség egyik kiküldötte, igazolta. A jegyzőkönyv felvétele után elvtársainkat elbocsájtották és ellenük tiltott gyűlekezés miatt az eljárást megindították.

Még az sül ki a dologból, hogy a kozáketman helyett a tudományos előadás tartására készülő elvtársakat büntetik meg.

A rendőrfelügyelő ur pedig, miután a két elvtársat elhűreoltatta, kijelentette a helyicsoportnak helyiséget adó vendéglősnek, hogy ő is megkapja a magáét tiltott gyűlekezés miatt, a munkásoknak pedig tartott egy prédikációt a szocialisták terrorizmusa ellen. Kozáketman, aki rendőrei élén a hóhérekre került tömegnek a terrorizmus ellen prédikál — igazán méltó befejezés egy magyar rendőrtiklihez!

Mánap, mikor a mámort a kijózanodás követte, a rendőri sajtóiroda oly színben tündette fel a dolgot a hírlapokban, mintha a rendőrség jóhiszeműsége természetes lett volna azért, mivel a helyicsoport új helyiségbe jött és ez nem volt bejelentve. Tudatos elferdítése a tényeknek ez a rendő-

ségi nyitlatkozat. A csoport helyisége a VII. ker. előjáróságnál igenis be volt jelentve. Az idevonatkozó postai feladóvevény kezünk között van.

Bárha a főkapitány nem helyesli Pavlik rendőrfelügyelő eljárását, biztosíthatjuk a rendőrséget, hogy ilyen elégtétellel a szövetség központi vezetősége aligha elégszik meg.

A vidéki potentátok sem maradnak messze a budapesti törvénytörök mögött. Butábbnál butább ürügyeket eszelnek ki arra, hogy mozgalmunknak ártsanak.

Különösen a főszolgabírák és alispánok azok, akik *böles végzéseikkel* megsemmisíteni óhajtanának.

Még mult év decemberében a csurgói főszolgabíró felfüggesztette *gyékényesi* helyicsoportunkat ama ürügy alapján, hogy gyékényesi csoportunknak nincsen 30 tagja. Mi benyújtott felebbezésünkben bebizonyítottuk, hogy gyékényesi csoportunk nem 30, hanem 42 tagot számlál. Efeletti mérgében mit tehetett a teljhatalmu hatóság egyebet, minthogy már 3 hónap óta heverteti az ügyet és hozott végzését minden jog ellenére nem akarja hatályon kívül helyezni, csupán azért, hogy gyékényesi csoportunk ne működhesse. Ez a körülmény gyékényesi munkástársainkat arra késztette, hogy a zakányi helyicsoporttal alkítsák meg.

E célból e hó 12-ére gyűlést hívtak egybe.

A kegyelmes csurgói legfőbb szolgabíró ur a gyűlést 13-án kelt végzésében 12-ére engedélyezte. Nesze neked, vasutas-gyűlés! Ez azonban nem hátráltatta a gyékényesi munkástársakat abban, hogy 24-ére újból vasutas-gyűlést egybe ne hívjanak. És csodák csodája, a főszolgabíró ur már 17-én kelt végzésében a gyűlés bejelentését tudomásul vette. Virágos kedve lehetett a főszolgabíró urnak 17-én.

Az igaz, hogy a végzésben megírta, ha a gyűlést most se tartanók meg, akkor a gyűlést többet nem engedélyezi. És a gyűlés nem tartottuk meg. *Nem pedig azért, mert egy-két nappal később kelt végzésében a 17-én kelt engedélyt visszavonta.*

Ilyen bornírtágon megállna az ember esze, ha nem tudná, hogy a csurgói főszolgabíróról van szó.

A 122.000/906. sz. belügyminiszteri rendeletet is felhasználják a hatóságok, hogy letörhessenek egy-egy galyacska arról a hatalmas törzsről, amelyről mindig vissza fog pattani a hatóságok fejszéje.

Bárha a fentidézett rendelet világosan kimondja, hogy ezen rendelet visszaható erővel nem bír, mégis 10 hónapi működés után ezen a héten eszébe jutott a szegedi polgármesternek, hogy a csoportalakulást nem veszi tudomásul.

Sebaj! A csoportot e hó 31-én újból megalakítjuk. Nem vagyunk bolondok, hogy polgármesteri badarságokat megfelebbezzünk. Hogyisne, hogy úgy járjunk, mint a gyékényesiek, akik hónapok óta lesik felebbezésük elintézését.

A jövőben nem felebbezzünk. Minek? Inkább tartunk egy újabb alakulót, amikor a gyűléseken „izgatni” is lehet.

Nem felebbezzük meg a pestmegyei alispán végzését, amelylyel a *kiskunfélegyházi* helyicsoportunk megalakulását (bárha 9 hónap óta működik) a héten hozott végzésében nem veszi tudomásul.

A *kiskunfélegyházi* vasutasoknak is különben kijutott a jóból. Első ízben a polgármester nem vette tudomásul a csoportalakulást „formahibák” miatt. Mikor aztán ebbeli óhajait a polgármester urnak kielégíteni sikerült, akkor meg a legesleg hazafiasabb alispán kezdett akadékoskodni és a csoportalakulást azért nem vette tudomásul, mert a „122.000/906. sz. alatt kiadott belügyminiszteri körrendeletben előírt feltételeknek eleget nem tett, illetőleg az idézett rendeletben előírt adatok beigazolvá nincsenek”.

Elég cifra a nyelvezet, nem csoda, ha megérteni sem lehet.

A hatóságok ilyen stílussal célt aligha

érnek. Sőt ellenkezőleg, csak erősebb, ki-tartóbb munkára ösztökélik a munkásságot. És amiként nem érnek célra a *fogdmegek*, úgy hasztalan erőlködnek a *felsőbbek* azon, hogy szervezeteinket megbontsák. De hogy ruglassanak egyet mi rajtunk, nem riadnak vissza sem a nyers erőtől, sem a legotrom-bább cselfogástól.

E hó 26-án a Máv. raktári, szertári, fűtőházi és pályafentartási munkásokra nézve új fizetésrendezés lépett életbe. Ezt az alkalmat is megragadják, hogy a munkás-ság sorait megbonthassák. Az osztálymér-nökök felsőbb parancsra hivatkozva, a szó legszorosabb értelmében terrorizálják a munkásokat, alamuszi, sunyi niodorban kény-szeríteni akarják őket, hogy a vasuti mun-kások szövetségéből kilépjenek. A szolnoki főnökök, pályafelügyezők stb. munkaidő után összegyűjtötték az alájuk rendelt mun-kásokat, hivatkozva az igazgatóság egy bizalmas rendeletére. Körülbelül a követ-kezőket mondották a munkásoknak: „E hó 26-ától kezdve fizetésjavítást csak az kap, aki a munkásszövetségnek nem tagja. Nem kívánom, hogy a munkások szövetségéből kilépjenek, azonban gondolják meg a dolgot.”

A pályafelügyező maga elé citálta az összes alárendeltjeit (vannak vagy 120-an) és munkaidő után ott tartva őket egy óra hosszát, ismételte a többi hajcsár kijelen-téseit, megtoldva azzal, hogy neki szom-batig fel kell terjeszteni az igazgatósághoz azok névsorát, akik a vasuti munkások szö-vetségének tagjai. Arra a kérdésre, hogy miért? az volt a felelet: „Ezek szocialisták, hát el lesznek bocsájtva.”

Akárholonnan fúj is a szél, akárhoi is ad erre utasítást a főnökségeknek, az nekünk mindegy lehet. De annyit tudunk, hogy a szocialista vasuti munkásokból sohasem fog-nak szentkoronás lovagokat faragni.

A munkásság jól tudja, hogy nem jó az urakkal egy tából cseresznyét enni. Ezért nem is vágyódik a „szent szövetségbe”. De meg azért sem, mert aki a korpa közé keveredik, azt megeszik a disznók.

Tegyenek, ami nekik jól esik, gázoljanak jogokban, egyéni szabadságban, mi azért haladunk tovább a magunk útján. Aki esa-holni akar, csaholjon vigan. Mi haladunk, mert a kutya ngat és a karaván halad.

LEVELEZÉS.

Balatonszentgyörgy. (Pályamunká-sok sztrájkja.) A Déli vasut balatonszent-györgyi vonalán a pályamunkások elégtöl- lensége a mult hét végén tetőfokra hágott. A vonalon új sineket raknak le és a munkára felvett 80 munkást mindössze 80 krajcár napibérrel fizették ki. A munkások letették a szerszámot, sztrájkba léptek és kijelentették, hogy három korona napszámot követelnek.

A Dv. igazgatóságát meggyőzheti ez a balatonszentgyörgyi sztrájk arról, hogy az elégtöltenlenség nem csupán azok közt ural-kodik, akik régóta huzzák a Dv. igáját, hanem azok is rögtön elégedetlenné válnak, akik ebbe az igába lépnek. A balatonszentgyörgyi pályamunkásokat, akik most sztrájkolnak és akik egytől-egyig új, most felvett munkások, senki sem izgatta a sztrájkra, hanem maga a nyomoruságos bér. A csendőrség — bizonyos szolgabírói uta-sításra — hiába tartott házkutatást a sztrájk- kolók egyikénél. Sohár Gyula munkástár-sunknak a lakásán, nem lelt semmiféle lázító, izgató dolgot. Nyomozott volna a kakastollas vitézség a Dv. munkabér listá-jában, ott majd megtalálta volna az izgatót a 80 krajcáros napszám személyében.

A sztrájk, mint bennünket értesítenek, még tovább tart és a pályamunkások nem

hajlandók a követelt összegnél alacsonyabb munkabérért dolgozni.

Miskolc. A miskolci helyicsoport vezető-sége felhívja az összes tagjainak figyelmét, hogy úgy saját, mint az összesség érdeké-ben több odaadást tanusítsanak a szövetség iránt, látogassák a helyiséget szórakozás, valamint a gyűlések, felolvasások eredmé-nyesebbé tétele céljából gyakrabban és tö-megebben.

Ha minden adott alkalommal megteesszük illetlen kötelességünket, akkor másként fo-gunk befelé és kifelé eredményes munkát végezhetni, célokat elérhetni. A vezetőség igyekszik tagjainak minden irányban alkal-mat nyújtani, hogy köztünk az érintkezés minél gyakoribb legyen, mi által megtanul-juk ismerni egymást, akkor tudni fogunk egyirányu törekvésért küzdeni.

A vezetőség ezután adja tudomásul, hogy folyó hó 29-től helyiségünkben hetenként rendszeres felolvasásokat vezetünk be, a felolvasások napjairól esetről-esetre külön fogjuk a tudósítást megadni.

Egyben tudomására adjuk munkástársainak, hogy minden héten csütörtökön hivata-los órát, minden szombaton vezetőségi és minden hó második vasárnapján taggyűlést tartunk, a hét többi napjain: hétfő, kedd, szerda, pénteken pedig hivatalos felügyelet fogunk tartani, amikor minden alkalom-mal, minden tekintetben felvilágosítást le-het szerezni. Az inspekción idő a fenti na-pokon este 7 órától fog tartatni.

Szombathely. (Basáskodó fűtőház-főnök.) Szép március idusán, amikor a fák, virágok és a természet összes növényei a természetől hajtva, rügyeznek és kifakad-nak, kifakadt a szombathelyi fűtőház főnöke Havas Imre főmérnök ur is az ő alá rendelt kocsivizsgálóival szemben, amikor nekik az alább közölt rendeletet kiadta és *ők a rendeletet alá nem írták.* A rendelet így hangzik: „Tapasztaltam, hogy önök a vonalról megérkezve, az emelőket a vágá-nyok közt hagyják feküdni. Szigorú bünte-tés terhe alatt elrendelem, hogy megérkező-sükkor a magukkal vitt szerszámot szemé-lyesen, vagy a fűtőháztól kért segítséggel a helyére vigyék.”

Mivel ezen rendelet ellen a kocsivizsgálók kéréssel járultak főnökük elé, hogy a 24 órai nehéz szolgálat után, amikor a szabad napjukban kell a vonalra menni és leg-többször az utolsó órában lesznek erről értesítve, alig van annyi idejük, hogy a szerszámot összeszedhessék, ami egymagá-ban is elég, hogy azt egy ember a vonathoz vigye, tehát arra kérték, hogy az emelőt, amit egy ember nem vihet, azt úgy mint eddig, ezután is vitessék oda a vonathoz. Ezen kérésükre válaszul a következő széphangzású jelzőket kapták:

— Igen, igen, amit én elrendeltem, annak, ha megfeszülnek is, érvényben kell maradni; *takarodjanak*, ne jöjjenek a nyakamra, mert *kidobom*, *kirugom* és *kiszórom* magukat. Ha nem tetszik, menjenek a városi lakatosok közé, ott sztrájkolhatnak, holnapra lesz helyettük nyolc lakatos is.

Mindezekre munkástársaink csak annyit feleltek, hogy ha a városba mennek is, ott is lakatosok lesznek és kijöttek.

A basáskodó főnök ur utánuk ment a laktanyájuk ajtajához és ott újra kezdte az ő kifakadásait: *Hogyha megfeszülnek*, vagy a fejük tetejére állnak is, az én rendeletemnek érvényben kell maradni és menjenek, írják alá.

Munkástársaink újra kérték, hogy lehetet-len, hogy elvigyék az emelőt, mintán annak egyik kartársuk már áldozata lett.

Közben egyik lakatostársunkat, aki mind-ezt csak hallgatta, azzal lepte meg, hogy holnaptól kezdve *fel van függesztve és 14 nap alatt elhelyeztetni*, mire kartársunk meg-kérdezte, hogy ő-e, mire igenlő választ és *nagyszóju* feleletet kapott; erre kartársunk azt mondta főnökének, hogy főnök urral nem lehet beszélni, mert nagyon izgatott, különben nem illelné őket olyan kifejezé-sekkel, hogy *takarodjanak*, *kidobom*, *kirugom*,

kiharanyom magukat. A főnök ur erre kijelen-tette, hogy úgy beszélek, ahogy akarok, hanem is én, akárki is.

Tehát, hogy az incidensnek vége legyen, kartársaink azzal a kijelentéssel, hogy: *aldirják, de meg nem tartják, a kiadott rendeletet aláírják* és várják a következmé-nyeket. Felfüggesztett kartársunk ósinalja szolgálatát mindaddig, amíg írásbeli fel-függesztést nem kap. *Figy kartárs.*

Vulkán. (A főnök ur és lársai.) Az itteni állapo-tok jellemzésére szolgálunk a következő aprósá-gok, amelyeknek egyikét-másikat bátran a „Sin-befárság” című rovatunkba sorozhatnánk.

Az állomásunkon mindössze három darab rak-tári munkás van. Ezek nem annyira raktári szolgál-tatot teljesítenek, mint inkább a főnöknek paran-ksolatjára hűsért szaladgálnak a mészárosokhoz. A főnöknek önagságának az a rendes szokása, hogy a húst háromszor-négyszer visszaküldi a mészáros-hoz. A mészárosnak is megvan ez a jó szokása. Mikor a munkás megújja az ide-oda való szalad-gálást, akkor nem megy vissza a lakába a hússal. De ekkor vizet kell hordani a nagymosáshoz. Persze a raktári munkát elhanyagolják vele. Ek-kor meg a főnök úrtól kap *El. Pafon*, *rugás*, *meg-verés* — nem megy ritkaságszámba.

Egy váltóór három napi szabadságot és szabad-jegyet kért, hogy beteg feleségét apró gyermekei-vel együtt hazavihesse. Nem kapott a főnök úrtól, mert a főnök ur azt mondta, hogy *szocialistának nem ad.* Bezzeg ad a közeli hányaugazgatóságnak sziveséget. A mozdonyt előírásán kívül is be-ereszti a tárnához, ha megkapja a maga jutalékát. Ha nem kapja, akkor a mozdony csak előírás sze-rint jár a tárnához.

Jaj annak a fűtőnek, aki 24 órai szolgálat után a vonatraló várakoztában be mer menni a váró-terembe, hogy egy kicsit pihenjen. A főnök ur *ki-zavartatja*, mert a fűtő 24 órai szolgálat után fűs-tós és nem parfüm-illatú.

Itt basáskodik *Ujhelyi Mátyas* állomásfelügyező is, aki a napokban egy váltóórú azért szidott le a föld poráig, mert a jelzés nélkül elindított vonatot kötelességéhez híven, feltartotta. Milyen fogalma lehet ennek az urnak a kötelességteljesítésről, a feyelemről?

SZERVEZETI ÜGYEK.

Ismételten felkérjük a vidéki szer-vezeteket, hogy a naptárért befolyt össze-geket haladéktalanul küldjék be a Magyar Vasutas kiadóhivatala címén (Rottenbiller-utca 1). Egyben felhívjuk az összes bizalmi-ferfiakat, hogy tartsák szervezetük iránti kötelességüknek a naptár érdekében agitá-ciót kifejtteni, mert mindnyájunk érdekében áll, hogy ezen a téren ne érje vesztőség szervezetünket.

Figyelmeztetjük még a bizalmiférfiakat, hogy megbízható és esekélyebb keresetű munkástársaink többbszöri törlesztésre is átadhatják a naptárt. *A kiadóhivatal.*

Márciusi ünnep.

(Piskl.)

A legelsők egyike éppen a piskii helyi csoport volt, aki köriratham tiltakozott az ankéten történtek ellen. A memorandumra adott válasz tárgyában már anélkül is gyű-lésezett. De hogy józan gondolkodásukról újabb bizonyítékot tegyenek, megünnepelelték egy nyilvános gyűlésen március 15-ét is. — Az egybehívók nevében *Pischer Samu* üd-vözli a megjelenteket s a gyűlés vezetésére *Franczem Pótért* elnöknek és *Krug Károlyt* jegyzőnek ajánlja megválasztani. A gyűlés egyhangulag megválasztotta őket. Elnök a gyűlést megnyitottnak nyilvánítja és átadja a szót Jócsák Kálmán elvtársnak. *Jócsák* elvtárs 2 óras hosszú beszédben fejtegette a márciusi forradalmi napok jelentőségét, a gazdasági viszonyok alakulásait s a vasuti munkások által követendő utra mutat s vé-gül a vasuti munkások által a kormányhoz benyújtott emlékiratra adott választ veszi bonkés alá. Rámutat a 48-iki forradalom következményeire, mely szerint az akkori polgárság a felszabadított jobbagysággal egyesült addig, amíg azt a saját javára

indtá fordítani, amidőn azonban a vívmányok élvezésére került a sor, akkor a munkásságot cserbe hagyta s a régi főrendiséggel egyesült. Beszél a sajtószabadságról, amely a 48-iki forradalom első ténye volt s mégis az akkori első felelős miniszterium a sajtó útján való politizálást biztosítékokhoz kötötte. Kifejti, hogy jobb gazdasági helyzetet csak a jogok kibővítésével érhetünk el, hogy azután a most jogtalan nép oly képviselőket küldhessen a törvényhozásba, akik aztán hajlandók és képesek legyenek hasznos törvényeket hozni; hogy pedig ezt elérhessük, szükséges, hogy a munkásság egy táborba tömörüljön, szervezkedjen, hogy az általános választói jogért sikeresen sikra szállhasson. (Hosszan tartó éljenzés.) Végül a vasuti munkások memorandumára adott válasszal foglalkozik. — Fischer Samu beszélt még és összetartásra kéri a munkásokat. Végül Buty Sándor Petőfi Sándor költészetét dicsőítette.

Figyelem, betegsegélyző-pénztári tagok!

Most folyik mindenütt a Máv. betegsegélyző-pénztárának májusban tartandó közgyűlésére a küldöttek választása.

Figyelmeztetjük a céltudatos vasuti alkalmazottakat, hogy csak olyan küldötteket válasszanak, akikben teljesen megbízhatnak, hogy a tagok érdekeit fogják a közgyűlésen szem előtt tartani és nem lesznek drótbábuk.

A közgyűlésnek fontos és életbevágó teendői lesznek. Szükséges, hogy céltudatos és szervezett vasutasok legyenek a kiküldöttek.

A kiküldöttek választásának a módozatait az alapszabályok 28. szakaszának a következő rendelkezései szabják meg:

A kiküldöttek száma akként állapítandó meg, hogy az összes pénztári tagok, a m. kir. államvasutak üzletvezetőségei szerint elkülönítve a szolgálati csapatokba osztva, ejtik meg a választást és pedig:

1. az állomási és vonatkiséző személyzet együttesen,
2. a pályafentartásnál alkalmazott tagok külön,
3. a vontatási és anyagszerkezelési személyzetből származó tagok szintén együttesen,
4. minden egyes műhely személyzete külön.

A választás akként ejtetik meg, hogy minden 300 tag után egy kiküldött választandó azzal, hogy 150 tagon aluli töredék nem jó figyelembe, míg a 150-en felüli maradék után még egy küldött választandó.

All továbbá a közgyűlés a munkaadó vasutintézet 10 képviselőjéből, kiket maga a vasutintézet jelöl ki.

A közgyűlésen az egyes kiküldöttek megbízóik nevében, de mindenkor egy szavazattal érvényesítik jogaikat.

A munkaadó vasutintézet képviselői a közgyűlésben együttesen a szavazatok egyharmadát képezik.

Felhívjuk tagtársainkat, hogy ott, ahol még nem választották meg a közgyűlési kiküldötteket, haladéktalanul állapodjanak meg teljesen megbízható jelöltek személyében és egytől-egytől azokra szavazzanak.

Ha a betegsegélyző-pénztár működésében napról-napra mutatkozó temérdek bajt meg akarjuk szüntetni és azt igazán jóléti intézményé akarjuk fejleszteni, minden becsület és öntudatos tagnak a küldöttek választásánál már meg kell tennie kötelességét.

Kérjük a megválasztott közgyűlési kiküldötteket, hogy nevüket és pontos címüket sürgősen közöljék a Magyar Vasutas szerkesztőségével. Az országos szervező bizottság.

INNEN-ONNAN.

† **Vasutasok Miatyánkja.** Szepvák András lakatos hosszabb ideig betegeskedett. E hó 7-én meghalt. Temetése, melyen az egész zólyomi műhelyi munkásság részt vett, március 10-én ment végbe.

† **Vasutasok Miatyánkja.** Ezzel a címmel egy napilap a következő humoros, de nem minden komoly célzás nélkül való vasutas-imádságot közli:

„Kegyetlen Kossuth apánk, ki bejutottál a miniszteri bársonyszékbe, áhitattal ejtessék ki a Te neved, jöjjön el a Te elveidnek országa, miképpen az egész hazában, azonképpen a magyar államvasutaknál is, — mi kenyérünket, mindennapit, add meg nekünk ma és mindig és bocsásd meg a mi helyzetünk javítására irányuló mozgalmakkal elkövetett vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ebből kifolyólag ellenünk vétetteknek és ne vigy minket a sok ígéretessel a kísértetbe, de szabadíts meg a gonosztól, a sok ankettótól. Ámen.”

Hej, attól tartunk, hogy fogunk még mi, vasutasok, kevesebb áhitattal, de annál több káromkodással — imádkozni!

† **Robbanás az anyalföldi pályaudvaron.** Az anyalföldi teherpályaudvaron, a Mohácsi-utca tözsomszédságában hétfőn délután — ismeretlen okból — kigyúlt és felrobbant egy petróleummal megtöltött tartánykocsi. A munkások a kocsi tartalmát hordókba töltötték, amikor a robbanás történt és a következő pillanatban a petróleum emeletmagasságu lánggal égett. Szerencsés véletlen, hogy a munkások közül senki meg nem sérült. Az oltásra gondolni sem lehetett, a kihívott tűzoltók is csak a tűz lokalizására szorítkoztak. A kocsi, tartalmával együtt elégett. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, ki okozta a tüzesetet.

MULATSÁGOK.

A dunaparti és ferenovárosi helyiosoport f. hó 31-én, húsvét vasárnapján, saját helyiségében, húsvéti ünnepélyt rendez könyvtára javára. Belépti díj 1 korona, családjegy 1 kor. 60 fillér. — Felhívezések a Magyar Vasutasban nyugtáztatnak. — Kezdeté este 6 órakor.

A nagyváradi helyiosoport 1907. április 1-én, azaz húsvét második napján, zártkörű tánszövegalmat rendez könyvtára javára.

Szerkesztői üzenetek.

Pályaőr. Komárom. Lelkes hangu felhívásának minden sora igaz. Mi kértünk megmondtnak már ezeket az igazságokat. Kartársai — igaz van önnök — csakis így segíthetnek magukon, ha egytől-egytől csatlakoznak a vasutasok igaz barátjához, a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez és ennek a zászlója alatt szállnak harcba azokért a jogokért, amelyek a vasut egyik legnyomorultabbak díjazott kategóriáját, a pályáőröket megilletik. Meglássa, a jövő nekünk fog igazat adni. Üdvözlét!

Ébredjétek! Igen szép vers. Minden sorával egyetértünk. Igenis, a munkásnak kenyér és jog kell, nem frázis, nem ígéret. Sajnáljuk, hogy lapunk szűk tere csak a legtrikább esetben enged meg a versek közlését.

S. J. Kolosyódr. Csinos lírai költemény. A közlésétől mégis le kell mondanunk. Szépirodalmi lap használhatná.

Miskolc. Tévedésből maradt ki a fűtőházi vi. szonyokat tárgyaló cikkből az illető uriembernek a neve. Különben nehogy ártatlanul bárki gyanúsításoknak legyen kitéve, ide iktatjuk a hős karne nevét. *Videhem* Emil a szerencsétlen.

Debrecen. Térésüke miatt felolvasásról nem közölhetünk tudósítást.

Amatőr. Hol késik az éji homályban? Látja, hogy már hiányzik, ha egy héten át nem kopogtat be hozzánk. Jövő hétre remélhetőleg beszölgáltatja a konvenciót. Üdv.

Csoportvezető, Nagyvárad. Munkástársaira való árulkodásával hagyjon fel, mert ellenkező esetben majd a segítők is fognak találni alkalmas eszközt arra, hogy önnel érdeme szerint elbánjanak.

CSERE.

Kazánkovács nyugoti fűtőházból cserélne ceglédi fűtőházb.

Rézműves nyugoti fűtőházból cserélne kolozsvári műhely vagy fűtőházb.

Összes címek a kiadónvatalban.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közöltekért a kiadónvatal nem vállal felelősséget.

Kedvező alkalom!

4½ kiló (körülbelül 50 db) pipere-zsappant csekély 6 korona árt. Illómtéj, rozsaglyeerin, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágokból szépen összeválogatva, küld postautánvétellel Aufferberg József Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Csoda történt!

legutóbb Budapesten, mely páratlan a maga nemében. Olyan csoda, amely messzetulszáryalt minden meglepetést. Egy ilyen csodát teremtett meg az

Országos Posztókiuteli Áruház BUDAPEST,

VII/39, Rottenbiller-utca 4/A sz.

azzal, hogy csak 5 forintért szétküld egy férföltönyre elegendő (kabát, nadrág és mellényre) 3 méter finom posztót vagy kamarnszövetet, fekete, sötétkék, szürke vagy barna színben. Ezt a hihetetlen olcsó árt ugy lehetett megteremteni, hogy egy posztógyárosnak pénzre volt szüksége és minden készletét eladta neki olyan olcsón, hogy a vételár alig fedezte az előállítási költséget. Ajánljuk a t. olvasóknak, hogy tegyenek próbarendelést ezen szövevből. Megrendeléseket utánvét mellett eszközöl a fenti cég. — Mintákat a nagy forgalom és költség — miatt nem küldhetnek. —

Dóczy M.

Magyarország legnagyobb cipő-raktára
Budapest, Rákóczi-ut 10. szám.

Legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás mindenféle cipőkben.

		Kor.
Egy pár	Amerikai 1 cm. széles talppal	13.—
	Sevró vagy boxbőrűből	10.—
	Finom oroszlekkéből	8.—
Egy pár	Sevró vagy boxbőrűből	9.—
	Zerge- v. borjubőrűből	7.—
	Sevró félcipő	7.— K. Zergebőrűből 9.50

Képes árjegyzék ingyen.

A jelenkor legjobb munkáöltönye!!

Idegen: Mit jelentsen ez a kép?

Vasutas: Ezek az emberek kipróbálják a Gutmann J. és Társa cég által gyártott híres „Columbia” és „Lassalle” nevű kék munkáöltönyöket, melyekért a cég kezeskedik, hogy háromszor hatan nem képesek szíjeltépni.

Idegen: Csodaszép! Micsoda más tulajdonsága van még ezen ruháknak?

Vasutas: Ezen öltönyök tartósság és ár tekintetében minden más gyártmányt jóval felülmúlnak, miért is két ízben aranyéremmel lettek kitüntetve, valódi indigó-kék festésű cénaszövevből duplán varrva készülnek és szabad, vasgombokkal vannak ellátva, melyek soha nem szakadnak le.

Idegen: Ugy képzem, hogy sokan vannak, akik e kitűnő gyártmányt utánózzák.

Vasutas: Ezt jól eltalálta, de aki csalódni nem akar, az nézze meg okvetlenül, vajjon rajta van-e a gombon a Gutmann J. és Társa cég neve; ha nincs rajta, akkor biztos lehet benne, hogy utánzotti.

Idegen: És mi e jeles cégnek pontos címe?

Vasutas: E jeles cég pontos címe:

Gutmann J. és Társa

kalap- és férfidivat-áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 16-20. sz.

Minták és árjegyzék kívánatra ingyen.